

Pensioen in het kort

Voor de medewerkers van ExxonMobil Nederland

Protector

PENSIOENFONDS MEDEWERKERS EXXONMOBIL NEDERLAND

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Pensioen in het algemeen	4
1.2 Pensioen bij Esso Nederland, ExxonMobil Financial Services en ExxonMobil Chemical Holland	5
2. Onderdelen van de pensioenregeling	6
2.1 Opbouw van ouderdomspensioen via de middelloonregeling	6
2.2 Nabestaandenpensioen	8
2.2.1 Partnerpensioen	8
2.2.2 Tijdelijk partnerpensioen	10
2.2.3 Wezenpensioen	10
2.3 Pensioen en arbeidsongeschiktheid	11
3. Premie en toeslag	13
3.1 Premiebetaling	13
3.2 Toeslagverlening (indexatie)	13
4. Keuzes	15
4.1 Keuzes die u kunt maken tijdens uw dienstverband	15
4.1.1 Eerder stoppen met werken	15
4.1.2 Waarde overdragen	17
4.2 Keuzes die u kunt maken bij uw pensionering	18
4.2.1 Eerst een hoger pensioen, dan een lager	18
4.2.2 Ruil partnerpensioen in voor extra ouderdomspensioen of andersom	18
4.2.3 Uitruil van ouderdomspensioen voor tijdelijk ouderdomspensioen	19
4.2.4 Deeltijdpensioen	20

5. Veranderingen in uw situatie	21
5.1 Veranderingen in uw werksituatie	21
5.1.1 Nieuw in dienst	21
5.1.2 Meer of minder gaan werken	21
5.1.3 Meer of minder gaan verdienen	21
5.1.4 Een periode met verlof	22
5.1.5 Uit dienst bij Esso Nederland, ExxonMobil Financial Services of ExxonMobil Chemical Holland	22
5.1.6 Bijna met pensioen	22
5.2 Veranderingen in uw privésituatie	23
5.2.1 Verhuizen	23
5.2.2 Trouwen of samenwonen	23
5.2.3 De geboorte van een kind	23
5.2.4 Einde van een relatie	23
5.2.5 Overlijden	25
6. Overgangsregeling	26
7. Overig	27
7.1 Klachtenregeling	27
7.2 Voorbehoud	27
7.3 Informatie	27

1. Inleiding

1.1 Pensioen in het algemeen

In deze brochure vindt u een eenvoudige uitleg van het pensioenreglement D van Protector. In dit reglement staat de pensioenregeling beschreven die Esso Nederland, ExxonMobil Financial Services en ExxonMobil Chemical Holland (“de aangesloten ondernemingen”) aanbieden aan alle medewerkers van 18 jaar en ouder.

De brochure is geschreven voor medewerkers die sinds 1 januari 2015 in dienst zijn getreden. Voor degenen die al voor die datum in dienst waren kan een overgangsregeling van kracht zijn. U leest hier meer over in hoofdstuk 6.

Uw pensioen kan uit verschillende bronnen komen:

- Het pensioen van de overheid – de AOW-uitkering
- Het pensioen dat u opbouwt bij uw werkgever.
- Het pensioen dat u zelf regelt. Bijvoorbeeld een lijfrente of spaargeld.

In deze brochure gaan wij in op het pensioen dat u opbouwt bij uw werkgever. U leest meer over de onderdelen van de pensioenregeling en de wijze waarop u pensioen opbouwt.

1.2 Pensioen bij Esso Nederland, ExxonMobil Financial Services en ExxonMobil Chemical Holland

Alle medewerkers van 18 jaar en ouder nemen standaard deel aan de pensioenregeling bij Pensioenfonds Protector.

De belangrijkste onderdelen van de pensioenregeling bij Protector zijn:

1. Ouderdompensioen
2. Nabestaandenpensioen
3. Arbeidsongeschiktheidspensioen

Uitgebreide informatie vindt u op onze website www.pensioenfondsprotector.nl. U vindt daar tevens de Pensioenplanner. Met de Pensioenplanner kunt u berekenen hoeveel pensioen u krijgt als u met pensioen gaat. Ook krijgt u via de website toegang tot Op Koers. Met Op Koers krijgt u antwoord op de vraag 'Lig ik op koers met mijn pensioenopbouw?'.

2. Onderdelen van de pensioenregeling

2.1 Opbouw van ouderdomspensioen via de middelloonregeling

U bouwt jaarlijks een stukje van uw totale ouderdomspensioen op. Het ouderdomspensioen gaat standaard in als u 67 jaar wordt.

De pensioenregeling die Protector uitvoert is een middelloonregeling. Dat houdt in dat u ieder jaar pensioen opbouwt over het salaris inclusief ploegentoeslag dat u in dat jaar verdient. Krijgt u een salarisverhoging, dan bouwt u vanaf dat jaar pensioen op over uw nieuwe salaris. De uiteindelijke hoogte van uw pensioen is dus gebaseerd op het gewogen gemiddelde salaris dat u tijdens uw loopbaan (vanaf 2015) verdiende.

U bouwt niet over uw gehele salaris pensioen op, want u ontvangt vanaf uw AOW-leeftijd ook een AOW-uitkering van de overheid. Daarom wordt een gedeelte van uw salaris niet meegenomen bij de berekening van uw pensioen. Dit gedeelte heet de 'franchise'. De franchise is in 2015 € 12.642. De hoogte van de franchise kan jaarlijks door het bestuur worden aangepast. De franchise wordt in mindering gebracht op uw pensioengevend salaris. Daarnaast heeft de overheid een maximum ingesteld aan hoeveel pensioen u via uw werkgever op kunt bouwen. Dit is in 2015 € 100.000. U bouwt over uw salaris boven € 100.000 dus geen pensioen op bij Pensioenfonds Protector.

Het deel van uw salaris waarover u pensioen opbouwt, wordt de pensioengrondslag genoemd. Jaarlijks bouwt u 1,875% van uw pensioengrondslag aan ouderdomspensioen op.

Voorbeeld

Erik is 30 jaar. Hij verdient nu € 40.000 bruto per jaar.
€ 40.000 – € 12.642 (franchise) = € 27.358 (pensioengrondslag).
Over dit bedrag bouwt Erik in dit jaar 1,875% pensioen op.
1,875% van € 27.358 = € 513 (afgerond).

Op basis van deze opgebouwde aanspraak krijgt Erik levenslang, vanaf zijn 67e ieder jaar € 513 uitgekeerd.

Indexatie van de pensioenopbouw

Zolang u in dienst blijft, wordt het opgebouwde pensioen jaarlijks per 1 januari verhoogd met de stijging van het consumentprijsindexcijfer alle huishoudens zoals gepubliceerd door het CBS.

Stel, Erik heeft loonsverhoging gekregen in jaar 2.
Zijn pensioengevend salaris is € 41.000.
€ 41.000 – € 12.642 (franchise) = € 28.358 (pensioengrondslag).
Over dit bedrag bouwt Erik in dit jaar 1,875% pensioen op. 1,875% van € 28.358 = € 532 (afgerond).

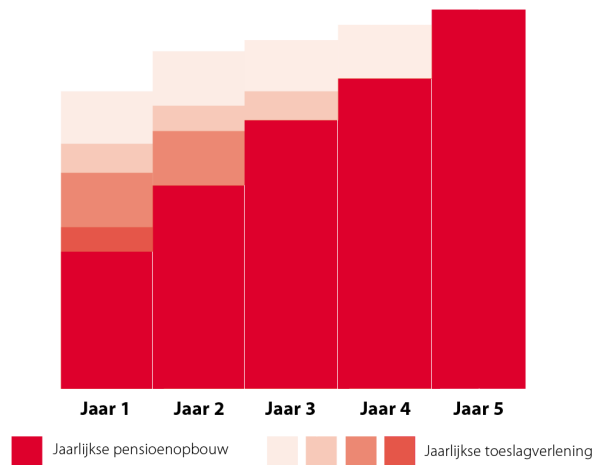
Stel dat de stijging van het consumentenprijsindexcijfer 1% is. Erik heeft dan in twee jaar een pensioen opgebouwd van:

Jaar 1: € 513

Jaar 2: 101% x € 513 + € 532

Totaal opgebouwd pensioen = € 1.050

In de onderstaande grafiek ziet u hoe een geïndexeerde middelloonregeling is opgebouwd:

Lees meer

Was u voor 2015 al in dienst bij Esso Nederland, ExxonMobil Financial Services of ExxonMobil Chemical Holland? Dan heeft u ook een pensioen opgebouwd in de eindloonregeling. In hoofdstuk 6 leest u wat er is geregeld voor uw pensioen uit de eindloonregeling.

2.2 Nabestaandenpensioenen

U bouwt niet alleen een pensioen op voor uzelf. Er is ook een pensioen geregeld voor uw nabestaanden. Als u komt te overlijden hebben uw partner en eventuele kinderen recht op een uitkering. Hieronder leggen we beide vormen van nabestaandenpensioenen uit.

2.2.1 Partnerpensioenen

Allereerst is belangrijk vast te stellen wie als 'partner' wordt gezien. Het reglement houdt de volgende criteria aan:

Een 'partner' is:

- ✓ Uw echtgenoot/echtgenote;
- ✓ Uw geregistreerde partner;
- ✓ Uw partner waarmee u samenwoont. Het samenwonen moet wel vastgelegd zijn in een bij de notaris opgestelde samenlevingsovereenkomst. U mag geen directe familie van deze persoon zijn.

Let op!

Als u gepensioneerd bent, heeft uw partner alleen recht op partnerpensioenen als u vóór uw pensionering bent getrouwd, een geregistreerd partnerschap bent aangegaan of een samenlevingsovereenkomst heeft gesloten. Samenwonenden zonder samenlevingsovereenkomst hebben geen recht op partnerpensioenen.

Uw partner krijgt het partnerpensioen vanaf de eerste dag van de maand na uw overlijden. De uitkering stopt als uw partner zelf overlijdt. De opbouw van het partnerpensioen is net zoals het ouderdompensioen begrensd op een salaris van € 100.000 (in 2015). Boven deze grens wordt geen

pensioen meer opgebouwd binnen de regeling. Was u al in dienst in 2014? Dan geldt een overgangsbepaling (hoofdstuk 6).

De hoogte van het partnerpensioen is afhankelijk van het moment waarop u overlijdt. We leggen dit uit aan de hand van een aantal voorbeelden:

Situatie 1: u overlijdt als u met pensioen bent

Als u overlijdt als u al met pensioen bent, krijgt uw partner standaard 70% van uw ouderdomspensioen. Dit percentage kan afwijken als gevolg van keuzes die u kunt maken bij pensionering (zie hoofdstuk 4) en als gevolg van een scheiding (zie hoofdstuk 5).

Situatie 2: u overlijdt tijdens uw dienstverband

Als u overlijdt tijdens uw dienstverband krijgt uw partner 70% van het 'te bereiken ouderdomspensioen'. Het te bereiken ouderdomspensioen is het pensioen dat u zou krijgen op uw 67e, als u niet zou zijn overleden. Daarbij wordt gerekend met de pensioengrondslag voordat u overleed.

Voorbeeld

Stel dat Erik overlijdt op zijn 40e en zijn opgebouwde partnerpensioen is € 5.000. Zijn salaris is € 45.000, zijn pensioengrondslag is dan $€ 45.000 - € 12.642 = € 32.358$

Het partnerpensioen is dan als volgt opgebouwd:

1. De opbouw van € 5.000
2. $(67 \text{ jaar} - 40 \text{ jaar}) \times € 32.358 \times 1,313\% = € 11.471$

Het partnerpensioen is dan $€ 5.000 + € 11.471 = € 16.471$

Noot: het opbouwpercentage is dus 70% van het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen $1,875\% = 1,313\%$

Situatie 3: u overlijdt voordat u met pensioen gaat, maar na uw dienstverband

Als u overlijdt als u al uit dienst bent, maar nog niet met pensioen bent, krijgt uw partner een percentage van het opgebouwde ouderdomspensioen. Het percentage wordt vastgesteld bij

uitdiensttreding en is afhankelijk van het dan geldende reglement.

Als u kiest voor waardeoverdracht als u uit dienst gaat, dan krijgt uw partner geen partnerpensioen via Protector.

Op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) ziet u precies hoeveel partnerpensioen uw partner krijgt als u overlijdt bij de verschillende situaties.

2.2.2 Tijdelijk partnerpensioen

Krijgt uw partner als u overlijdt nog geen AOW-uitkering? Dan ontvangt uw partner aanvullend een tijdelijk partnerpensioen tot hij of zij wel een AOW-uitkering krijgt. Het tijdelijk partnerpensioen is bedoeld als compensatie voor premies en sociale lasten die u niet meer betaalt als u AOW ontvangt. Het tijdelijk partnerpensioen bedraagt € 7.429 (2015) wanneer u nog in dienst bent bij een van de aangesloten ondernemingen en € 5.842 voor gepensioneerden.

Het tijdelijk partnerpensioen wordt alleen uitgekeerd als u bij uw overlijden nog in dienst was bij een van de aangesloten ondernemingen of vanuit actieve dienst met pensioen bent gegaan en niet het partnerpensioen heeft uitgeruild voor extra ouderdomspensioen.

2.2.3 Wezenpensioen

Het wezenpensioen is een tijdelijke uitkering na uw overlijden aan uw kinderen, totdat zij 21 jaar zijn. Studerende kinderen hebben recht op een wezenpensioen totdat zij 27 jaar zijn.

Als u nog in dienst bent van een van de aangesloten onderneming en overlijdt, dan hebben uw kinderen recht op een wezenpensioen. Het wezenpensioen bedraagt per kind:
(Het opgebouwde wezenpensioen tot overlijden) + (het aantal toekomstige jaren dat u pensioen zou hebben opgebouwd tot uw 67e, als u niet zou zijn overleden) x (uw pensioengrondslag) x 0,263%

Noot: Het opbouwpercentage van het wezenpensioen is 14% van het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen $1,875\% = 0,263\%$

Voorbeeld

In het geval van Erik zou dat zijn:

$(67 - 40) \times \text{€ } 32.358 \times 0,263\% = \text{€ } 2.298$ plus het eventueel al opgebouwde wezenpensioen

Het wezenpensioen wordt verdubbeld als beide ouders zijn overleden.

De wezen hebben gezamenlijk maximaal recht op 3,5 maal het enkele wezenpensioen. Als u meer dan 3 kinderen heeft, wordt het totale wezenpensioen dus verdeeld.

2.3 Pensioen en arbeidsongeschiktheid

Als u in het kader van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) 80% of meer duurzaam arbeidsongeschikt wordt tijdens uw dienstverband met Esso Nederland, ExxonMobil Financial Services of ExxonMobil Chemical Holland, dan zorgt het pensioenfonds ervoor dat de opbouw van uw pensioen gewoon doorgaat. Binnen het pensioenfonds zijn twee voorzieningen van toepassing: de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw en het arbeidsongeschiktheidspensioen.

Premievrije voortzetting van de pensioenopbouw

Het kan voorkomen dat u tijdens uw dienstverband 80% of meer arbeidsongeschikt raakt. Als uw dienstverband met een van de aangesloten ondernemingen als gevolg van deze volledige arbeidsongeschiktheid wordt beëindigd, wordt de pensioenopbouw voortgezet zolang u arbeidsongeschikt bent. U bouwt pensioen op, op basis van het salaris dat u verdiende op het moment van beëindiging van het dienstverband. Hierbij geldt ook het maximum van € 100.000 (2015). Boven dit bedrag bouwt u geen pensioen in deze regeling (zie ook paragraaf 2.1). Als uw arbeidsongeschiktheid daalt, wordt de pensioenopbouw gedeeltelijk voortgezet.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Het pensioenfonds zorgt voor een aanvulling op het inkomen via de IVA (Inkomensvoorziening Volledig en duurzaam Arbeidsongeschikten). Bij volledige arbeidsongeschiktheid ontvangt u na beëindiging van uw dienstverband bij een van de aangesloten ondernemingen een arbeidsongeschiktheidspensioen van 80% van het laatstverdiende salaris (14 maal het maandsalaris + 12 maal de ploegentoeslag). Als uw arbeidsongeschiktheid daalt, zal ook het arbeidsongeschiktheidspensioen

worden verlaagd. U krijgt het arbeidsongeschiktheidspensioen vanaf het moment waarop u arbeidsongeschikt bent en niet meer in dienst bent. De uitkering stopt als u een AOW-uitkering krijgt, of uiterlijk op de pensioendatum van 67 jaar. Daarna ontvangt u een ouderdomspensioen.

3. Premie en toeslag

3.1 Premiebetaling

De kosten van de pensioenregeling worden door uw werkgever aan het pensioenfonds betaald. U bent zelf geen premie verschuldigd.

3.2 Toeslagverlening (indexatie)

Door inflatie wordt uw geld minder waard. U kunt voor hetzelfde geld minder kopen. Dit geldt ook voor het pensioen dat u heeft opgebouwd. Hoe blijft uw pensioenuitkering op peil? Om ervoor te zorgen dat de koopkracht van uw pensioen gelijk blijft, kan het pensioenfonds besluiten de pensioenuitkeringen te verhogen. Dit heet het 'verlenen van toeslag' of 'indexeren'. Hoe uw pensioen wordt geïndexeerd is afhankelijk van uw dienstverband.

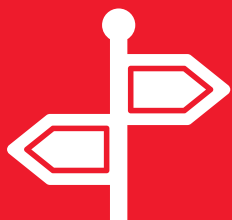
Tijdens uw dienstverband

Zolang u in dienst blijft, wordt uw opgebouwde pensioen jaarlijks per 1 januari verhoogd op basis van de stijging van het consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens.

Uit dienst of met pensioen

Het verlenen van een toeslag vindt alleen plaats als de aangesloten ondernemingen in staat en bereid zijn de premie te betalen. Het bestuur stelt ieder jaar in december vast of en zo ja, met hoeveel uw pensioenuitkering per 1 januari verhoogd wordt. Gaat u uit dienst en maakt u geen gebruik van waardeoverdracht, dan worden uw aanspraken met hetzelfde percentage als de pensioenuitkeringen verhoogd. Er is geen recht op toeslagverlening en het is ook voor de lange termijn niet zeker of en in hoeverre toeslagen zullen worden verleend. Er worden ook geen voorzieningen opgebouwd voor de toeslagen.

Voor de vaststelling van de hoogte van de toeslagen wordt gekeken naar de ontwikkeling van het algemene prijspeil. Het streven van de werkgever is te verhogen met maximaal 90% van de stijging van de afgeleide consumentenprijsindexcijfer voor alle huishoudens, maar niet hoger dan het percentage waarmee de algemene lonen bij uw werkgever zijn gestegen. Dit afgeleide prijsindexcijfer is geschoond van belastingen (BTW, accijnzen).

4. Keuzes

De pensioenregeling van Protector biedt u veel keuzevrijheid. Hieronder zetten we de mogelijkheden voor u op een rij. Sommige van deze keuzes kunt u nu al maken, andere op het moment dat u met pensioen gaat. Jaarlijks is er een informatiesessie waarin uitgebreide toelichting wordt gegeven op alle keuzes en hoe u deze keuze door kunt geven. Met uw jaarlijkse UPO (Uniform Pensioenoverzicht) kunt u deze keuzes ook simuleren met de Pensioenplanner op de website van Protector.

4.1 Keuzes die u kunt maken tijdens uw dienstverband

4.1.1 Eerder stoppen met werken

De standaard pensioenleeftijd is 67 jaar. Maar u heeft de mogelijkheid om eerder met pensioen te gaan. Wanneer u eerder stopt, bouwt u korter pensioen op en wordt uw pensioen langer uitgekeerd. Het bedrag dat u maandelijks ontvangt zal daardoor lager zijn. Op zijn vroegst kunt u stoppen wanneer u 57 jaar bent.

Let op!

Als u eerder wilt stoppen, dient u dit tenminste zes maanden voor de gewenste ingangsdatum melden bij uw werkgever. De werkgever zal vervolgens het pensioenfonds op de hoogte brengen.

Omrekening

Hoeveel pensioen u ontvangt als u eerder stopt met werken, is in onderstaand overzicht te zien:

Ingangleeftijd ouderdompensioen	Ouderdompensioen in procenten van het tot de ingangleeftijd opgebouwde pensioen
57 jaar	55,8%
58 jaar	58,8%
59 jaar	62,1%
60 jaar	65,6%
61 jaar	69,4%
62 jaar	73,5%
63 jaar	78,0%
64 jaar	82,9%
65 jaar	88,2%
66 jaar	93,8%
67 jaar	100%

Let op!

Als u met pensioen gaat, bouwt u ook geen pensioen meer op. Voor elk jaar dat u eerder met pensioen gaat, mist u dus ook een jaar pensioenopbouw.

Voorbeeld

Stel: Erik gaat op zijn 65e met pensioen. Hij heeft op dat moment € 30.000 aan pensioen opgebouwd. Het pensioen bedraagt dan: $€30.000 \times 88,2\% = € 26.460$ bruto per jaar. Werkt Erik nog twee jaar door tot zijn 67e dan zal zijn pensioen hoger zijn dan € 30.000 bruto per jaar. Hij ontvangt dan dit bedrag plus een bedrag aan pensioen welke hij opbouwt in de periode tussen zijn 65e en 67e. Hij heeft dan ook niet te maken met een reductiefactor.

Deze berekende bedragen hebben dus enkel betrekking op het ouderdomspensioen dat u ontvangt van Protector. Er wordt geen rekening gehouden met de eventuele AOW-uitkering die u ontvangt van de overheid.

4.1.2 Waarde overdragen

U kunt het pensioen dat u bij een vorige werkgever heeft opgebouwd meenemen naar de Protector pensioenregeling. Binnen de Protector pensioenregeling worden opgebouwde pensioenen aan uw aanspraken in de basisregeling toegevoegd. Het voordeel van waardeoverdracht is dat uw pensioen bij één instantie is ondergebracht en dat de aanspraken bij een 'actief deelnemerschap' horen. Vaak nemen pensioenaanspraken van actieve deelnemers sneller toe dan die van 'slapers' (deelnemers die uit dienst zijn). Voor concrete afspraken kunt u het best zo snel mogelijk na indiensttreding contact opnemen met de administrateur van Pensioenfonds Protector.

Uit dienst

Gaat u naar een andere werkgever, dan kunt u de waarde van het pensioen overhevelen naar de pensioenuitvoerder van uw nieuwe werkgever. Na de waardeoverdracht vervallen alle aanspraken bij Pensioenfonds Protector. U krijgt dan dus geen pensioen meer van ons.

Hoe werkt waardeoverdracht?

Vraag de nieuwe pensioenuitvoerder (Protector of de uitvoerder van uw nieuwe werkgever) contact op te nemen met de oude uitvoerder. De nieuwe uitvoerder vertaalt uw oude pensioen in een extra pensioen.

Let op!

Uw aanvraag tot waardeoverdracht kan in sommige situaties 'bevroren' worden. Bijvoorbeeld als de financiële situatie van de oude of nieuwe pensioenuitvoerder waardeoverdracht niet toelaat. Zodra de financiële positie weer hersteld is, zal uw aanvraag weer in behandeling worden genomen. Het pensioenfonds zal u informeren wanneer een dergelijke situatie aan de orde is.

4.2 Keuzes die u kunt maken bij uw pensionering

De pensioenplanner op de website kan u helpen bij het maken van pensioenkeuzes.

Wanneer u eerder wilt stoppen, moet u dit tenminste zes maanden voor de gewenste ingangsdatum melden bij uw werkgever. Uw werkgever zal vervolgens Pensioenfonds Protector op de hoogte brengen. Ongeveer drie maanden voor de ingangsdatum zal u uw pensioenberekening ontvangen, met daarbij een keuzeformulier dat u ingevuld dient te retourneren aan het pensioenfonds. Hieronder vindt u een korte weergave van de verschillende keuzemogelijkheden.

4.2.1 Eerst een hoger pensioen, dan een lager

Normaal gesproken krijgt u na pensionering een vast bedrag per maand uitgekeerd. Maar u kunt er ook voor kiezen eerst vijf of tien jaar een hoger pensioen te ontvangen en daarna een lager bedrag. De verhouding tussen het hoge en het lage bedrag mag maximaal 100:75 zijn. Het zogenoemde hoog-laagpensioen heeft geen gevolgen voor de hoogte van het partner- of wezenpensioen.

4.2.2 Ruil partnerpensioen in voor extra ouderdomspensioen of andersom

U kunt als u met pensioen gaat uw eigen pensioen verhogen door het partnerpensioen in te ruilen voor extra ouderdomspensioen. U kunt dit hogere pensioen vervolgens weer gebruiken om eerder te stoppen met werken. Voor het inruilen van partnerpensioen heeft u toestemming van uw partner nodig. Andersom kan ook. U kunt een deel van uw ouderdomspensioen uitrusten voor een hoger

partnerpensioen, mits na de uitruil het partnerpensioen niet meer is dan 70% van het ouderdomspensioen.

Een indicatie van de effecten van uitruil:

- Uitrui van € 1.000 partnerpensioen naar ouderdomspensioen dat ingaat op 67-jarige leeftijd levert € 242 extra ouderdomspensioen op.
- Uitrui op uw 67e van € 100 ouderdomspensioen levert € 413 extra partnerpensioen op.

4.2.3 Uitrui van ouderdomspensioen voor tijdelijk ouderdomspensioen

Als u voor uw 67e wilt stoppen met werken, kunt u een deel van het ouderdomspensioen inruilen voor tijdelijk ouderdomspensioen. Dit is een uitkering die u ontvangt die het gemis aan AOW opvangt. Vanaf uw AOW-leeftijd ontvangt u naast uw ouderdomspensioen immers AOW. De hoogte van het tijdelijk ouderdomspensioen is naar keuze één of twee keer de hoogte van de AOW voor een gehuwde, inclusief vakantie-uitkering.

Voorbeeld

Stel, Eva ontvangt haar AOW vanaf haar 67e. Zij wil echter op haar 65e stoppen en van haar 65e tot haar 67e aanvullend een tijdelijk ouderdomspensioen ontvangen. Zij kiest voor een vroegere pensioendatum en ontvangt vanaf haar 65e € 2.500.

Zij kiest daarnaast ook voor een tijdelijk ouderdomspensioen ter hoogte van één keer de AOW-uitkering van € 9.477 op jaarbasis (€ 790 per maand). De aankoop hiervan kost Eva $€ 9.477 / € 7.441 = € 1.274$ aan ouderdomspensioen.

Twee jaar (tot haar 67e) ontvangt zij $€ 2.500 + € 790 = € 3.290$ per maand en daarna tot haar overlijden $€ 2.500 - € (1.274/12) = € 2.394$ per maand.

4.2.4 Deeltijdpensioen

Wilt u wel al minder gaan werken, maar nog niet volledig met pensioen? Dan kan deeltijdpensioen een oplossing zijn. Dit is een vorm van (vervroegde) pensionering, waarbij u voor een gedeelte met pensioen gaat en voor een gedeelte blijft werken. U kunt op zijn vroegst vanaf uw 55e met deeltijdpensioen gaan. Een voorwaarde is dat u ten minste voor 50% blijft werken. Deeltijdpensioen mag maximaal twee jaar duren. Daarna gaat het volledige ouderdomspensioen in.

Aan de slag

U kunt uw pensioen dus inrichten zoals u zelf wilt. U heeft gelezen dat deze verschillende keuzes wel invloed hebben op de hoogte van uw pensioen. In de Pensioenplanner kunt u deze keuzes simuleren en berekenen welke keuzes bij u passen. Via de website kunt u toegang krijgen tot de Pensioenplanner.

5. Veranderingen in uw situatie

Veranderingen in uw werk- of privésituatie kunnen gevolgen hebben voor de opbouw van uw pensioen. Lees hier in welke situaties uw pensioen even aandacht nodig heeft en wanneer u in actie dient te komen.

5.1 Veranderingen in uw werksituatie

5.1.1 Nieuw in dienst

U start automatisch met deelname aan de pensioenregeling van Protector vanaf het moment dat u in dienst treedt en 18 jaar of ouder bent. Veel onderdelen zijn standaard voor u geregeld. Voor een aantal zaken dient u zelf actie te ondernemen en keuzes te maken. Denk aan de (vrijwillige) waardeoverdracht van uw pensioen dat u bij eerdere werkgevers heeft opgebouwd.

Wanneer u in dienst komt bij een van de aangesloten ondernemingen kunt u het pensioen dat u ergens anders heeft opgebouwd meenemen naar de Protector pensioenregeling. Dit heet 'waardeoverdracht'. In paragraaf 4.1.2 leest u hoe waardeoverdracht werkt.

U dient waardeoverdracht zelf aan te vragen.

5.1.2 Meer of minder gaan werken

Meer of minder uren per week gaan werken heeft invloed op uw pensioenopbouw. Uw jaarlijkse pensioenopbouw zal daardoor hoger of lager zijn. Let op: verdient u meer dan € 100.000 en gaat u parttime werken, dan wordt deze grens bijgesteld aan de hand van uw deeltijdpercentage.

5.1.3 Meer of minder gaan verdienen

Ook meer of minder verdienen heeft invloed op uw pensioenopbouw. Als u meer verdient, gaat u vanaf dat moment ook meer pensioen opbouwen. Maar het pensioen dat u al heeft opgebouwd is nog gebaseerd op uw oude (lagere) salaris. Als u meer dan € 100.000 gaat verdienen, bouwt u over dat gedeelte van uw salaris geen pensioen op.

5.1.4 Een periode met verlof

Onbetaald verlof

Als u een periode met onbetaald verlof gaat, stopt voor de periode van verlof de opbouw van uw pensioen. Zodra u weer aan het werk gaat, start de opbouw weer. Het partnerpensioen blijft gedurende het verlof voor een periode van maximaal achttien maanden verzekerd.

Zwangerschapsverlof

Tijdens zwangerschapsverlof loopt de opbouw van uw pensioen door.

5.1.5 Uit dienst bij Esso Nederland, ExxonMobil Financial Services of ExxonMobil Chemical Holland

Als u uit dienst treedt bij een van de aangesloten ondernemingen stopt de pensioenopbouw via Protector. Doet u niets, dan blijven uw pensioenaanspraken staan. U ontvangt iedere drie jaar van ons een opgave van de hoogte van uw opgebouwde pensioen. De hoogte van uw pensioen kunt u ook bekijken op de website mijnpensioenoverzicht.nl. U heeft de mogelijkheid om uw pensioenaanspraken over te dragen naar de pensioenuitvoerder van uw nieuwe werkgever.

5.1.6 Bijna met pensioen

Uiterlijk drie maanden voor uw 67e ontvangt u een opgave van de hoogte van het ouderdomspensioen dat u na uw pensionering ontvangt.

Ouderdomspensioen gaat reglementair in op de eerste dag van de maand volgend op uw 67e verjaardag. U mag eerder stoppen met werken (vanaf uw 57e), maar dan wordt het ouderdomspensioen dat u ontvangt wel lager (zie 4.1.1). Wilt u eerder stoppen, geef dit minimaal zes maanden van tevoren aan bij uw werkgever. Nadat uw aanvraag in behandeling is genomen, ontvangt u een herberekening van de hoogte van uw pensioen(en) op basis van de nieuwe ingangleeftijd. Wilt u gebruik maken van de hoog-laag regeling of pensioen uitruilen, dan dient u dit in de toegestuurde formulieren aan te geven. U kunt deze keuzes ook berekenen in de Pensioenplanner.

5.2 Veranderingen in uw privésituatie

5.2.1 Verhuizen

Als u verhuist binnen Nederland, ontvangen wij uw adreswijziging automatisch via de Gemeentelijke Basisadministratie van uw gemeente. Als u uw verhuizing doorgeeft aan de gemeente hoeft u ons niets door te geven. Verhuist u in of naar het buitenland, dan is het wél noodzakelijk dat u ons uw nieuwe adres doorgeeft.

5.2.2 Trouwen of samenwonen

Voor het pensioenfonds is het belangrijk te weten of u een partner heeft. Uw partner kan dan namelijk ook aanspraak maken op het partnerpensioen, mocht u komen te overlijden.

Als u gaat trouwen of uw relatie laat registreren (geregistreerd partnerschap) wordt het pensioenfonds automatisch op de hoogte gebracht via de Gemeentelijke Basisadministratie van uw gemeente. Als u gaat samenwonen en een notariële akte laat opmaken, is dat niet het geval. U dient dan een kopie van de akte op te sturen naar het pensioenfonds. Woont u samen zonder notariële akte, dan heeft uw partner géén recht op partnerpensioen.

Gaat u trouwen of samenwonen nadat het ouderdomspensioen is ingegaan? Dan heeft uw partner na uw overlijden geen recht op partnerpensioen.

5.2.3 De geboorte van een kind

Als u komt te overlijden, heeft elk van uw kinderen recht op een wezenpensioen van Protector. U hoeft de geboorte van een kind niet door te geven. Ook wanneer u vanwege een nieuwe relatie kinderen tot uw huishouden moet/mag rekenen, hoeft u dat niet door te geven. Wanneer u komt te overlijden, wordt de situatie bekeken en conform het reglement afgehandeld.

5.2.4 Einde van een relatie

Als u gaat scheiden, kan dit grote gevolgen hebben voor uw pensioen, want pensioen wordt ook als gemeenschappelijk bezit gezien.

Ouderdompensioen

Bij een scheiding of beëindiging van een geregistreerd partnerschap heeft uw ex-partner recht op de helft van het ouderdompensioen dat u tijdens de relatie heeft opgebouwd. De verdeling van het ouderdompensioen bij scheiding wordt 'pensioenverevening' genoemd. Voor verevening moet u of uw ex-partner binnen twee jaar na beëindiging van de relatie een formulier opsturen naar het pensioenfonds. U kunt dit formulier "Mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdompensioen" downloaden via de website www.rijksoverheid.nl. Het deel van het ouderdompensioen waar uw ex-partner recht op heeft, wordt door het pensioenfonds uitgekeerd aan uw ex-partner vanaf het moment dat u 67 jaar bent. Bij beëindiging van 'erkend' samenwonen heeft de ex-partner geen recht op de helft van het opgebouwde ouderdompensioen.

Partnerpensioen

Uw ex-partner houdt het recht op partnerpensioen. Dat geldt onder voorwaarden ook voor ex-partners van samenwonenden. Het partnerpensioen voor een ex-partner wordt 'bijzonder partnerpensioen' genoemd. Net als het 'gewone' partnerpensioen wordt ook het bijzonder partnerpensioen uitgekeerd na uw overlijden. Als u een nieuwe partner heeft, wordt het partnerpensioen voor uw nieuwe partner verminderd met het bijzonder partnerpensioen. Uw nieuwe partner deelt dus het partnerpensioen met uw vorige partner. Mocht u een nieuwe partner hebben, dan kan het zinvol zijn een deel van uw ouderdompensioen in te ruilen voor extra partnerpensioen voor uw nieuwe partner.

Afwijken van de standaardregeling

U en uw ex-partner kunnen samen besluiten af te wijken van de standaard regeling. Zo kunt u bijvoorbeeld met uw ex-partner afspreken dat hij of zij afziet van pensioenverevening of bijzonder partnerpensioen. Een dergelijke afspraak kan worden opgenomen in de huwelijksvoorwaarden of het convenant dat bij de scheiding wordt opgemaakt. Als u een afwijkende afspraak wilt maken, werkt het pensioenfonds mee, mits de afspraken goed uitvoerbaar zijn.

5.2.5 Overlijden

Als u in Nederland woont, wordt het overlijden van u of uw partner doorgegeven aan de gemeente. Vanuit de Gemeentelijke Basisadministratie wordt dit automatisch doorgegeven aan het pensioenfonds. Het pensioenfonds neemt dan contact op met de nabestaanden.

Woont u in het buitenland, dan wordt het pensioenfonds niet automatisch geïnformeerd. In dat geval verzoeken wij de nabestaanden ons te informeren over het overlijden.

6. Overgangsregeling

Medewerkers die voor 1 januari 2015 al in dienst waren van Esso Nederland, ExxonMobil Financial Services of ExxonMobil Chemical Holland vallen onder een overgangsregeling. Deze regeling houdt het volgende in:

Uw eindloonaanspraken

Iedereen die voor 1 januari 2015 in dienst was, heeft ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen opgebouwd in de eindloonregeling. Om ervoor te zorgen dat deze aanspraken waardevast blijven, worden deze opgebouwde rechten inclusief een eventueel surplus ontstaan uit een eerdere wijziging van de regeling, jaarlijks per 1 januari aangepast aan de gestegen prijzen (op basis van de stijging van het consumentenprijsindexcijfer voor alle huishoudens) zolang u in dienst blijft. De eerste toeslag is per 1 januari 2015.

7. Overig

7.1 Klachtenregeling

Als u klachten heeft over de pensioenregeling en/of de uitvoering hiervan, kunt u in eerste instantie contact opnemen met uw HR-functionaris. Als uw klacht blijft bestaan, kunt u een brief schrijven naar het bestuur van het pensioenfonds. Hiervoor is een klachten- en geschillenregeling vastgesteld.

7.2 Voorbehoud

De tekst in deze brochure is een vereenvoudigde samenvatting van het pensioenreglement. Er kunnen dan ook geen rechten aan worden ontleend. Bij onduidelijkheden of meningsverschillen over de betekenis van de tekst, is het pensioenreglement leidend.

7.3 Informatie

Mocht u na het lezen van deze brochure meer willen weten, dan kun u het volledige reglement erop naslaan. Het reglement kunt u downloaden van de website van het pensioenfonds: www.pensioenfondsprotector.nl. Ook kunt u voor meer informatie of voor het pensioenspreekuur terecht bij de administrateur van het pensioenfonds: Syntrus Achmea, telefonisch te bereiken op 013-462 23 56 of via e-mail naar pensioenfonds_protector@achmea.nl.

Meer over je pensioen?

1. Bezoek onze website: www.pensioenfondsprotector.nl
2. Ontdek of je op koers bent met je pensioenopbouw via Op Koers
3. Bereken je keuzemogelijkheden via de Pensioenplanner

Stichting Pensioenfonds Protector

Administrateur: Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V.
Postbus 90170
5000 LM Tilburg

Telefoon: (013) 462 2356

Fax: (013) 462 3601

E-mail: pensioenfonds_protector@achmea.nl

Internet: www.pensioenfondsprotector.nl